

ny Tanke; den er saa ny, at intet af Udvalgets øvrige Medlemmer strax har kunnet forløse sig med den, saaledes at han har kunnet tiltræde den. Den gaaer nemlig ud paa, at, naar en Gaard ikke i selve Fæstetiden er solgt til selve den Fæster, som nu har den, men først sælges, efterat den er bleven fæstelig, skal der indbetales en Qvotadeel til Statskassen, selv naar den sælges til en af Fæsternes Efterladte, men i dette sidste Tilfælde skal der dog naturligtvis betales en mindre Qvotadeel. Denne Tanke er ikke kommen frem før. Den ærede Forslagsstiller, som vel forøvrigt selv vil motivere sit Forslag, gaaer ud fra, at der vil være en stærk Opfordring for den nuværende Fæster til at købe i levende Live, naar han veed, at et af hans Børn, selv om han kan faae Gaarden ved Faderens Død, dog vil komme til at indbetale denne Qvotadeel, som han forudsætter, at Godseieren vil paalægge Fæsterens Efterladte at indbetale. Dette er Grundtanken i Forslaget, men jeg skal ikke nu videre indlade mig derpaa, da jeg som sagt er overbevist om, at den ærede Forslagsstiller selv bedre vil kunne forsvare det. Til § 11 er der under Nr. 28 stillet et Forslag, der kun gaaer ud paa en ligefrem Redaction, som følger af Bestemmelsen i den nye § 10, og dersom denne ikke vedtages, vil derned Forslaget under Nr. 28 falde bort. — Jeg har saaledes søgt kortelig at forklare, hvorledes de Forslag, som her foreligge, maae opfattes. Naar Forhandlingen rykker videre frem, og naar jeg har hørt, hvorledes den i det Hele udvikler sig om disse Forslag, skal jeg forbeholde mig at komme nærmere ind paa de Spørgsmaal, hvortil de kunne give Anledning. — Endnu maa jeg sige et Par Ord om Forslaget under Nr. 30. Det ærede Mindretal, som har stillet dette Forslag, har givet en Kritik over Udvalgets Fleertalsforslag, som jeg ogsaa paa dette Standpunkt vil lade ligge, idet jeg forudsætter, at jeg vil komme tilbage dertil ved min Dmtale af forskjellige andre Ting; for Diebliffet skal jeg kun udtale mig om selve det paagældende Forslag. Jeg vil da først sige, at dette i det Hele er støttet til en Betragtning, som ikke forekommer mig at staae i en saadan Forbindelse med nærvæ-

rende Lovforslag, at Forslaget hører hjemme her. Dersom der her var Tale om en Afløsning af Fæstevæsenet, dersom f. Ex. dette Forslag havde foreligget, da mit Forslag ifjor eller hvilket som helst andet Afsløsningsforslag laa for, kunde et Forslag som dette være paa sin Plads, thi det er begrundet paa den Tanke, at en Godseier, som er villig til at sælge, og som kan vinde Anerkjendelse fra en anden Side for, at han vil sælge paa antagelige Vilkaar, ikke bør underkastes en Tvang, som for hans Vedkommende ikke behøves. Dette erkjender jeg fuldstændig; men jeg kan ikke erkjende, at saadanne Bestemmelser høre hjemme i nærværende Lovforslag, thi her er jo ikke Tale om Salg. Her er Tale om at træffe Bestemmelser, hvorved de Huller, som gennem forskjellige Bestemmelser i Lovgivningen ere aabnede for Godseierne til at faae Fæstegodsset bort fra Fæstebondens Besiddelse inden Salget, kunne blive lukkede, saaledes at det, der endnu er Fæstjord og skal ligge til Fæstebondens Brug, ikke ad andre forskjellige Veie skal kunne forsvinde paa den Maade, at der, inden Forholdet endelig ordnes, kun bliver en saare ringe Deel tilbage til Bondestændens Brug, medens den større Deel paa forskjellig Maade og til Jorddrottens Fordeel gaaer over til dennes egen Brug. Naar man vil lukke for denne Afgang, forekommer det mig, at dette Forslag paa ingen Maade hører hjemme her eller kan gjøre Lovforslagets Bestemmelser og det, de tilsigte, overflødige, selv paa de Godser, hvor det lykkes en Jorddrot at faae anerkjendt en Salgsplan som rigtig. Jeg troer derfor, at Forslaget i det Hele taget ikke staaer i nogen saadan Forbindelse med mit Lovforslag, at det rigtigt og forstandigt kan knyttes dertil. Dette vilde jeg anføre, selv om Forslaget i og for sig var antageligt, men foruden denne Hovedbetragtning skal jeg kortelig søge at vise, at det, om det end maatte findes at høre ind under og at staae i Forbindelse med mit Lovforslag, ikke i sig selv har et saadant Indhold, at det efter min Opfattelse bør vedtages. Jeg skal da først gjøre opmærksom paa, at den ærede Forslagsstiller vil, at den foreliggende Lov ikke skal kunne anvendes paa noget af Landets